

Kogelflesjes en beerenburg in Woudsend

Door Louis Westhof

Velen hebben al geprobeerd om het geheim te ontsluiëren van het recept van de beerenburg van de gezusters Westra uit Woudsend, maar niemand is daar tot op heden in geslaagd. Van de gezusters zelf zal geen sterveling de bereidingswijze ooit nog kunnen vernemen. Juffrouw Aukje overleed eind jaren zeventig, juffrouw Hitje - de taaiste van de twee - ging heen in 1989. Ze werd 94 jaar.

Toch kan ook anno 1997 nog beerenburg volgens Westra's recept worden gedronken. Want Hitje nam het recept niet mee in haar graf. Ze gaf het kort voor haar overlijden aan haar achterneef Wiegert uit Beetsterzwaag. Sindsdien fabriceert hij de vermaarde kruidendrank, die nog altijd alleen te verkrijgen is in de slijterij aan de Midstraat in Woudsend.

De slijterij werd welgeteld 126 jaar lang door de Westra's bestierd toen Frans en Baat van der Molen de handel in 1988 overnamen. Door de jaren heen is er hoegenaamd niets aan de slijterij veranderd, ook niet toen de Van der Molens in 1995 naast uitbaters ook eigenaren werden van het pand. Zodoende heeft de Erven Westra Slijterij - met het antieke toonbankje en de fraaie boogkasten - veel weg van een piepklein museumje.

De winkel is dan ook een vast punt in de route van dorpsomroeper Hans van Veen, die 's zomers toeristen door Woudsend leidt. Uiteraard mo-

gen de toeristen allemaal even proeven van de beerenburg die het dorp zelfs tot ver over onze landsgrenzen faam bezorgde. Na het proeven komen niet zelden de verhalen los over de gezusters in het algemeen en de bereidingswijze van de beerenburg in het bijzonder.

Zo ging in het plaatselijke café het verhaal dat de mannelijke stamgasten konden proeven wie van de twee dames voor de bereiding had gezorgd. De mannen lieten het kruidige vocht over de tong rollen om dan even later met toegeknepen oogjes het oordeel te vellen. "Ja hear, dit is it moarnswetter fan juffer Hitsje." Of: "Nee, ik priuw juffer Aukje der mear yn."

Dat speciale aroma zou verkregen zijn doordat de dames hun onderkleding een tijdje boven het brouwsel hadden gehangen.... Allemaal kroegpraat natuurlijk, vertelt Baat van der Molen, die jarenlang als meid diende bij de gezusters. Ook de bewering dat de drank werd bereid met water uit de Bolswardervaart is voor 100 procent verzonnen.

Wat velen niet weten is dat de Westra's, ondanks de mythe rond de beerenburg, het meeste geld verdienen met de verkoop van limonade-gazeuse. Het drankje was verkrijgbaar in de smaken frambozen, citroen, champagne-cider en champagnepils. "Dêr binne se ryk mei wurden", vertelt Baat. De drank werd gebotteld in speciale kogelflesjes. Die waren zo gemaakt dat het kogeltje, ook van glas gemaakt, tijdens het

schenken in de hals werd 'geparkeerd'. In de slijterij zijn nog slechts twee kogelflesjes bewaard gebleven. Na het ledigen werd het flesje stukgeslagen. De kogel was geliefd bij de jeugd. Die knikkerde er mee.

Op de kogelflesjes zat geen stategie.

Baat van der Molen diende jarenlang als meid bij de gezusters Westra.

Foto's: LC/Jan de Vries

Leeuwarder Courant,
4 januari 1997